

29 באוקטובר 2024; כ"ז בתשרי התשפ"ה

לכבוד,

חברי הממשלה ה-37
ממשלת ישראל
ירושלים

עו"ד גלי בהרב-מיארה
היועצת המשפטית לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים

הנדון: סיום העסקתם של היועצים המשפטיים במשרד ראש הממשלה ובמשרד האוצר

- בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), אנו מתכבדות לפנות אליכם כדלהלן:
- עניינה של פניה זו בהצעת החלטה של הממשלה, העוסקת בקציבת כהונתם של יועצים משפטיים במשרדי הממשלה לתקופה של שבע שנים, תוך סיום העסקתם בפועל של היועצים המשפטיים הוותיקים תוך חודשיים והחלפתם ביועצים שימונו במשרות אמון.
 - על-פי פרסומים בתקשורת, מקודמת בימים אלה הצעת החלטת ממשלה (להלן: "הצעת ההחלטה"), לפיה יועץ משפטי במשרד ממשלתי שישלים תקופת כהונה בת שבע שנים – יסיים את העסקתו עד ה-31.12.2024. החלטה זו, תוביל לכך שיועצים משפטיים רבים יאולצו לפרוש במקביל.
 - עוד פורסם, כי מטרתה העיקרית של הצעת ההחלטה היא להביא להדחתם של עו"ד שלומית ברנע-פרגו, היועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה (להלן: "היועמ"ש למשרד רה"מ"), ועו"ד אסי מסינג, היועץ המשפטי למשרד האוצר (להלן: "היועמ"ש למשרד האוצר").¹
 - זאת, לאור חיכוכים רבים בין היועמ"ש למשרד רה"מ לבין ראש הממשלה בנימין נתניהו ומשרד ראש הממשלה, וכן לאור חילוקי דעות משמעותיים בין היועמ"ש למשרד האוצר לבין שר האוצר בצלאל סמוטריץ', בעניין סבסוד מעונות היום לחרדים שמיועדים לגיוס ואינם מתגייסים.²
 - בנוסף, לפי הפרסומים, הצעת ההחלטה נועדה להכשיר את החלפת משרות היועצים משפטיים במשרדים למשרות אמון של השרים.³

¹ צבי זרחיה "נתניהו רוצה להיפטר מהיועמ"שים הוותיקים במשרדי הממשלה: יחיובו לפרוש תוך חודשיים" באתר **כלכליסט** (28.10.24), זמין בקישור: https://www.calcalist.co.il/local_news/article/byo28yplyl; סמי פרץ "קשה לפטר את גלנט באמצע מלחמה, אז בינתיים נפטר את מסינג" באתר **TheMarker** (29.10.24), זמין בקישור: <https://www.themarker.com/news/politics/2024-10-29/ty-article.highlight/00000192-d346-d4a2-ab97-db6f31cf0000?gift=a65ca40eb5c4474ba1b037b9f049950d>.

² שם.
³ טובה צימוקי "הממשלה תכפה הסדר שיפריש את היועצים המשפטיים הוותיקים" באתר **ynet**, זמין בקישור: https://www.ynet.co.il/yedioth/article/yokra14131295?utm_source=https://www.ynet.co.il&utm_medium=social&utm_campaign=general_share

6. מהפרסומים לעיל עולה תמונה מטרידה ביותר, לפיה ממשלת ישראל מקדמת החלטה אשר תביא להחלפה גורפת של היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה, במטרה להביא לסילוק שומרי הסף במשרד ראש הממשלה ובמשרד האוצר, באופן שמונע משיקולים זרים פוליטיים ועולה לכדי חוסר סבירות קיצוני.

7. נזכיר, כי תפקיד מערך הייעוץ המשפטי לממשלה להוות "שומר סף", במטרה להבטיח כי פעילות המשרד ונושאי המשרה בו תתבצע על-פי דין וכללי המנהל התקין ויתר עקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית, המחייבים את השירות הציבורי. וכך מעוגן בסעיף 40.311 לתקנון שירות המדינה (להלן: "תקשי"ר):

"(א) תפקיד הייעוץ המשפטי הוא לייעץ ולהנחות את כלל גורמי המשרד בהיבטים המשפטיים של פעולתם, להעמיד לרשות המשרד את הכלים והאמצעים המשפטיים הדרושים ליישום מדיניות המשרד;
(ב) במילוי תפקידו זה עליו להקפיד להיות "שומר הסף" כדי להבטיח כי פעילות המשרד ונושאי המשרה בו תתבצע על-פי דין וכללי המנהל התקין ויתר עקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית, המחייבים את השירות הציבורי. על היועץ המשפטי למשרד לפעול לשם קיומו וחיזוקו של שלטון החוק";

8. יש להיווכח, כי חיכוכים וחילוקי דעות בין היועץ המשפטי לבין המשרד הממשלתי והשר העומד בראשו, מלמדים כי היועץ המשפטי עושה עבודתו נאמנה כשומר סף. זאת, על-ידי הגנה על האינטרס הציבורי של שמירה על כללי המנהל התקין, ולא הגנה על האינטרסים של השר.

9. וראו לעניין חשיבות תפקידם של היועצים המשפטיים קביעותיו של המשנה לנשיאה (בדימוס) רובינשטיין, בבג"ץ 3301/15 ח"כ זהבה גלאון נ' סיעת הליכוד בכנסת ה-20 (נבו) 29.6.2015, בפס' ט"ז לפסק דינו:

"...יש חשיבות רבה לחוות דעת משפטיות. מעורבותו של היועץ המשפטי נדרשת לא כדי להיאבק באינטרס פוליטי כזה או אחר או למנוע חקיקה; לא זה תפקידו. תפקידו להבטיח שמדיניות שעליה מחליטה הממשלה תיושם כדין ועל פי דין, ואף שהממשלה לא תתפרק במהות מסמכויותיה. נער הייתי גם זקנתי ובעיניי ראיתי, במגוון רחב של תפקידים בשירות המדינה לאורך לא הרחק מיובל שנים, כיצד היתה חיונית מאוד מעורבות הייעוץ המשפטי, כיון שמערכות פוליטיות – והדברים נאמרים מבלי לפגוע בפלוני או אלמוני – נוטות לא אחת, אם בלהט העשייה ואם מטעמים פחות ראויים, לדלג על ה"פורמליות", ומכאן פתחי מדרון חלקלק. לכן יש חשיבות לייעוץ המשפטי, ולא בשל "תאוות השלטון" של המשפטנים, אלא כיון שהמציאות טעונה שומרי סף".

10. על כן, ניסיון הממשלה להביא להחלשת מעמד הייעוץ המשפטי באמצעות הצעת החלטה מונעת משיקולים זרים פוליטיים, ועולה לכדי חוסר סבירות קיצוני.

11. הצעת החלטה זו הנה המשך ישיר של "המהפכה המשפטית", אותה מקדמת הממשלה מאז אשתקד. כחלק מאותה מהפכה משפטית כזכור, קודמו חוקים והחלטות ממשלה הפוגעים בעקרונות היסוד של מדינת ישראל, תוך פגיעה במוסדות שמטרתם להגן על הציבור ולשמור על איזון בין רשויות השלטון.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

12. במסגרת זו, בין היתר, נעשה ניסיון להביא להחלשת מעמדו של הייעוץ המשפטי לממשלה, על-ידי הצעה למנות את היועץ המשפטי לממשלה באמצעות ועדת איתור שתיבחר על-ידי הממשלה המכהנת, ובכך להפוך את המינוי למינוי פוליטי.
13. והנה, חרף המלחמה הקשה והעקובה מדם אשר מתנהלת מזה למעלה משנה, וחרף המציאות הקשה שבה עדיין מוחזקים בשבי חמאס 101 חטופים וחטופות, מאות אלפי אזרחי המדינה מגויסים לשירות מילואים, ומאות אלפים נוספים מצאו עצמם "פליטים בארצם" - הממשלה ממשיכה בשלה בקידום המהפכה המשפטית, תוך ניסיון להביא להדחת היועצים המשפטיים שעומדים על המשמר כשומרי סף.
14. בשעת מלחמה, המשך קידום המהפכה המשפטית באמצעות מהלך פיטורים גורף של היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה, לרבות משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר, אשר אווזים בהגה המוביל את מדינת ישראל, עולים אף הם לכדי חוסר סבירות קיצוני.
15. על כך יש להוסיף, שמדובר מעשה חסר אחריות המערב שיקולים זרים פוליטיים פסולים שענינם שמירה על שרידותה של הקואליציה.
16. קבלת הצעת החלטה המפורטת לעיל תהווה צעד בלתי סביר במידה קיצונית, המונע משיקולים זרים.
17. התנועה מתנגדת מכל וכל להצעת החלטה זו, שתהווה מהלך אשר יפגע פגיעה קשה בעצמאות מערך הייעוץ המשפטי למשרדי הממשלה, ובכך יביא לפגיעה משמעותית בעקרונות היסוד של מדינת ישראל.
18. נוכח החשיבות והדחיפות הציבורית, נודה לתגובתכם בהקדם.

בכבוד רב,

עמית לאור

רכזת מחלקת ליטיגציה

רותם בבלי דביר, עו"ד

מנהלת מחלקת ליטיגציה